

**NATUURTOETS
BIDDINGHUIZEN -
STRANDGAPERWEG 2-4**

gemeente Dronten

10 februari 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM 10 februari 2021
KENMERK

PROJECT Werkkantoor Staatsbosbeheer
PROJECTLEIDER ir. H.G. van der Aa

OPDRACHTGEVER VET
PROJECTNUMMER 20201991

AUTEUR R.C.H. van Marrewijk MSc
STATUS Concept

INHOUD

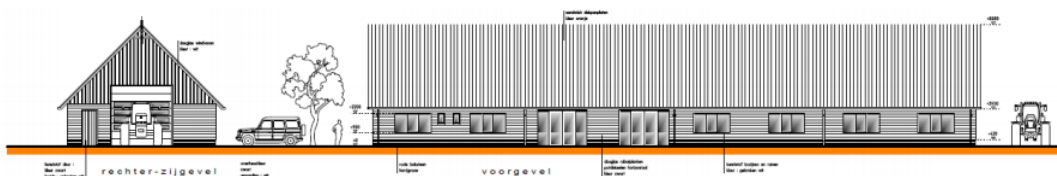
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel natuurtoets	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Toetsingskader	6
2.1 Wet natuurbescherming	6
2.1.1 Gebiedsbescherming	6
Natura 2000-gebieden	6
Wettelijk kader	6
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8
2.1.2 Soortenbescherming	8
2.1.3 Provinciale vrijstellingen	9
2.2 Ecologische hoofdstructuur/ Natuurnetwerk	9
2.2.1 Algemeen	9
2.2.2 Externe werking	10
3. Uitgangssituatie	11
3.1 Natura 2000	11
3.2 Natuurnetwerk / EHS	12
3.3 Beschermden soorten	13
4. Effecten	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Verstoring	14
4.2.1 Geluid	14
4.2.2 Licht	16
4.3 Vermesting en verzuring	17
4.3.1 Exploitatiefase	17
4.3.2 Sloop- en aanlegfase	17
4.3.3 Resultaat en conclusie	18
4.4 Cumulatie	18
5. Conclusies	19
Bijlage 1	20
Bijlage 2	21

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de strandgapertocht in de gemeente Dronten wordt een wijziging van het bestemmingsplan gerealiseerd. Het gaat hier om een nieuwe werkkantoor voor Staatsbosbeheer in combinatie met maatschappelijke activiteiten en de opslag van festival materiaal. Het voorlopig ontwerp is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 voorlopig ontwerp werkkantoor en opslag

Binnen het plangebied wordt het gebouw aan de noordzijde gerealiseerd (figuur 1.2). Hiervoor wordt de bestaande bebouwing gesloopt.

Figuur 1.2 bouwlocatie op Strandgaperweg 2-4

De beoogde locatie ligt op circa 1,5 km van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, aan alle kanten direct grenzend aan Natuurnetwerk Nederland gebied (NNN, figuur 1.3). Op enige afstand liggen nog twee natuurgebieden die eveneens deel uitmaken van het Natuurnetwerk. Figuur 1.3 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000. Figuur 1.2 geeft een beeld van de locatie.

Figuur 1.3 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 (geelgroen) en NNN (donkergroen)

1.2 Doel natuurtoets

De voorliggende natuurtoets beschrijft de effecten van de aanleg van werkantoor op Natura 2000, het provinciale Natuurnetwerk /EHS en op beschermde soorten. Ten aanzien van de effecten op Natura 2000 kan deze natuurtoets worden beschouwd als een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het toetsingskader voor deze natuurtoets beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op uitgangssituatie en de actuele natuurwaarden op de beoogde locaties. In hoofdstuk 4 vindt een inhoudelijke beschrijving van de ecologische effecten plaats en worden deze effecten beoordeeld in het licht van de verschillende toetsingskaders van rijk en provincie. Hoofdstuk 5 beschrijft vervolgens de conclusies van deze natuurtoets.

2. TOETSINGSKADER

2.1 Wet natuurbescherming

Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

2.1.1 Gebiedsbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader

De Wnb

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

In artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb is de habitattoets voor het vaststellen van een bestemmingsplan neergelegd. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb luidt als volgt:

Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Artikel 2.8 van de Wnb luidt als volgt:

1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
 - c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:
 - a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
 - b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.
6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door de Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan de Minister.
7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.

8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden.¹⁾ Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt.²⁾ In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Wat is significant?

Het begrip significant speelt een sleutelrol bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een ingreep in het kader van de Wet natuurbescherming. In de factsheet nr. 25: *“Significantie’ bij beoordeling van gevolgen voor Natura 2000-gebieden”* geeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage aan op welke wijze het begrip significantie moet worden geïnterpreteerd bij een dergelijke toetsing.

De beoordeling of een effect al dan niet significant is, wordt benaderd vanuit de instandhoudingsdoelstellingen. Deze zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden. Er zijn instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en voor soorten.

- Voor habitattypen gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte en/of behoud of verbetering van de kwaliteit.
- Voor soorten gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte van het leefgebied, behoud of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied en behoud of uitbreiding van de populatieomvang.

Als uit de Passende beoordeling blijkt dat een instandhoudingsdoel door het project of plan (mogelijk) niet gehaald wordt, wordt het effect als significant beschouwd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden aangewezen in de provinciale verordening. Voor dit soort gebieden geldt het ‘nee, tenzij’ principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden (zie ook par 2.2).

2.1.2 Soortenbescherming

In de Wnb wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- a. soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn;
- b. soorten die worden beschermd in de Habitatrichtlijn; en
- c. de bescherming van overige soorten.

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk

1) Art. 2.8, tweede lid, van de Wnb.

2) ABRvS 23 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1421.

verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Voor de Europees beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn) is er overigens geen beleidsruimte en blijft de bescherming onveranderd.

2.1.3 Provinciale vrijstellingen

Bosmuis en veldmuis worden gezien als schadesoorten; het doden van beide soorten is gedurende het gehele jaar en in de gehele provincie toegestaan.

Daarnaast geldt in Flevoland een algemene vrijstelling voor onder meer ruimtelijke ingrepen voor de volgende soorten: bosmuis, bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, vos, wezel, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker.

2.2 Ecologische hoofdstructuur/ Natuurnetwerk

2.2.1 Algemeen

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. De rechtstreekse werking van de EHS vindt plaats door de toetsing van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor het afwijken van bestemmingsplannen aan het EHS-beleid. Hoewel inmiddels wordt gesproken van NNN luidt titel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) 'Ecologische hoofdstructuur'. Het Rijk heeft het algemene EHS-beleid in het Barro vastgelegd. Op grond van artikel 2.10.2 Barro moeten provincies bij provinciale verordening (in dit geval een Structuurvisie) de EHS-gebieden aanwijzen en nauwkeurig begrenzen. Op grond van artikel 2.10.3 Barro moeten zij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden vastleggen. Daarnaast wijzen de provincies de natuurdoelen in de EHS aan. Een natuurdoel beschrijft een bepaalde natuurkwaliteit en wordt gebruikt als een toetsbare doelstelling voor een natuurgebied.

Op grond van artikel 2.10.4 Barro geldt er een algemeen beschermingsregime voor EHS-gebieden. Dit algemene regime bestaat eruit dat er geen toestemming mag worden verleend aan activiteiten die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Toestemming voor dergelijke activiteiten kan wel worden gekregen indien (1) er sprake is van een groot openbaar belang, (2) er geen reële alternatieven zijn en (3) de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd. Of en in welke mate een ingreep van invloed is op het functioneren van de EHS wordt bepaald door het effect op de vastgelegde wezenlijke kenmerken en waarden voor het betreffende deel van de EHS. Een definitie voor wezenlijke kenmerken en waarden is te vinden in de Nota Ruimte (2004, p.114): "de wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en – kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde".

Het Natuurnetwerk valt buitendijks samen met Natura 2000. Zoals figuur 2.1 laat zien ligt het plangebied te midden van de NNN. Echter maakt het geen onderdeel uit van de NNN.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natuurnetwerk (donkergroen)

2.2.2 Externe werking

De externe werking vindt zijn grondslag in de Habitatrichtlijn en de Wet natuurbescherming en vloeit onmiddellijk voort uit de verplichting tot het behouden of brengen in een 'gunstige staat van instandhouding' van het habitatype of een soort. De EHS kent geen externe werking. De Minister van LNV heeft in 2008 in een brief aan de Tweede Kamer geschreven dat ingrepen buiten de EHS niet hoeven te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS (TK 29576, nummer 12 en 52). Deze brief vloeide voort uit de Nota Ruimte.

Hoewel landelijk er geen externe werking van de Ecologische Hoofdstructuur van toepassing is, heeft de Provincie Flevoland het volgende opgenomen in de 'Verordening voor de fysieke leefomgeving 2012':

'Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden kan ook het gevolg zijn van planologische ontwikkelingen in de nabijheid van de aangewezen gebieden. Om deze mogelijkheid niet impliciet te laten optreden, zal in voorkomende gevallen ook ontwikkelingen nabij de EHS moeten worden getoetst op mogelijke effecten. Deze worden zoals gebruikelijk betrokken bij de integrale ruimtelijke belangenafweging. Wat als nabij moet worden aangemerkt is niet gebonden aan een vaste maat, maar situatieafhankelijk. Zowel type en omvang van de ontwikkeling als de specifieke kenmerken en waarden in die nabijheid spelen daarbij een rol. Wanneer in redelijkheid valt te voorzien dat zich significante effecten kunnen voordoen moet dit worden betrokken bij de ruimtelijke afweging.'

Als gevolg hiervan dienen de gevolgen van het voornemen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS / NNN bepaald te worden.

3. UITGANGSITUATIE

3.1 Natura 2000

De instandhoudingsdoelen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied Veluwerandmeren zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelen Veluwerandmeren

Habitattypen		Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
H3140	Kranswierwateren	=	=			
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	=			
H6430A	Ruigten en zomen- moerasspirea	=	=			
H6430B	Ruigten en zomen- harig wilgen-roosje	=	=			
Habitatsoorten						
H1149	Kleine modderkruiper	=	=	=		
H1163	Rivierdonderpad	= (<)	=	=		
H1318	Meervleermuis	=	=	=		
Broedvogels						
A021	Roerdomp	>	>			5
A298	Grote karekiet	>	>			40
Niet-broedvogels						
A005	Fuut	=	=		400	
A017	Aalscholver	=	=		420	
A027	Grote Zilverreiger	=	=		40	
A034	Lepelaar	=	=		3	
A037	Kleine Zwaan	=	=		120	
A050	Smient	=	=		3500	
A051	Krakeend	=	=		280	
A054	Pijlstaart	=	=		140	
A056	Slobeend	=	=		50	
A058	Krooneend	=	=		30	
A059	Tafeleend	= (<)	=		6600	
A061	Kuifeend	= (<)	=		5700	
A067	Brilduiker	=	=		220	
A068	Nonnetje	=	=		60	
A070	Grote Zaagbek	=	=		50	
A125	Meerkoet	=	=		11000	

Verklaring symbolen

Doelstellingen

= behoud

> Verbetering/uitbreiding

= (<)achteruitgang ten gunste van ander habitatype of soort toegestaan

3.2 Natuurnetwerk / EHS

De Ecologische Hoofdstructuur heet met de invoering van de nieuwe Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 het Natuurnetwerk Nederland vervangen. De relevante provinciale ruimtelijke beleidsregels uit 2013 spreken overigens over de EHS. Het Natuurnetwerk valt buitendijks aan de oostzijde samen met Natura 2000. Zoals figuur 2.1 laat zien ligt het plangebied direct grenst aan het NNN. De effecten zijn zowel op de NNN als op het Natura 2000 gebied mogelijk in de aanlegfase en de gebruiksfase. Effecten zullen zich voornamelijk concentreren op mogelijke verstoring binnen de NNN gebieden, met het Natura 2000 gebied op 1.5 km afstand.

Vanwege de beoogde (hei)werkzaamheden worden verstoringseffecten in de aanlegfase niet uitgesloten. Binnen de huidige planning zal de periode van werkzaamheden buiten het broedseizoen vallen en daarmee wordt verstoring beperkt tot een minimaal en zeer tijdelijk effect.

Bremerberg bos^{3 4}

De bodemverschillen in combinatie met een sterk variërende invloed van kwel maakt dat de wezenlijke kenmerken en waarden van het Spijk-Bremerberg worden gevormd door natuurwaarden die gekoppeld zijn aan verschillende ecosystemen. Het Bremerbergbos bestaat vooral uit zware zavel en klei op een ondergrond van Pleistoceen zand. Het bos bestaat vrijwel geheel uit loofhout, voornamelijk populieren en kent aan de randmeerzijde een sterke kwelinvloed. Enerzijds betreft dit natuurwaarden die gekoppeld zijn aan structuurrijk bos op zowel zandgrond als zavel (bosvogels, vleermuizen en overige zoogdieren, mossen, paddenstoelen, varens). Het gebied vormt een kern gebied voor bosvogels met ongeveer 71 soorten broedvogels. Hier komen bosvogels voor als wespendif, havik en boomklever. Recent zijn mogelijke sporen van de otter gevonden. In de bosgebieden die het plangebied omringen is een bostypen aanwezig:

N16.02 Vochtig bos met productie

Het bosreservaat Bremerberg is vanaf 1964 aangeplant en bestaat voornamelijk uit loofhout. Het heeft door een 'nietsdoenbeheer' een natuurlijk ogend uiterlijk met veel (half)omgevallen bomen, staand en liggend door hout, open plekken met ruigtekruiden, opslag en struikgewas zoals meidoorn, sleedoorn, vlier, haagbeuk, es en esdoorn. Op enkele plaatsen is de zeer zeldzame Zachte naaldvaren gevonden.

Doelsoorten

Broedvogels: dodaars, graspieper, huiszwaluw, kneu, spotvogel, buizerd, havik, wespendif, ijsvogel, boomklever, zeearend

Zoogdieren: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis eekhoorn, das, boomarter, waterspitsmuis (pot.), bunzing, wezel, hermelijn, otter

Reptielen: ringslang (pot.)

Vissen: kleine modderkruiper (pot.), winde (pot.), paling (pot.)

Libellen: vroege glazenmaker, glassnijder, gevlekte witsnuitlibel (pot.), weidebeekjuffer, bandheidlibel (pot.)

Planten: rietorchis, parnassia, blauw walstro, geelhartje

Paddenstoelen: papegaaizwammetje, slijmerige spijkerzwam

³ <https://nnn.flevoland.nl/>

⁴ Natuurbeheerplan flevoland

3.3 Beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn na uitvoering van de quickscan door JM ecologie (bijlage 1) verschillende mogelijkheden voor jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Hiernaar zal verder onderzoek nodig zijn. Voor vleermuizen is een algemeen vervolgonderzoek nodig naar verblijfplaatsen en welke functie deze dienen in het plan gebied. Hiernaast zijn er mogelijkheden voor jaarrond beschermde gebouwbroedende vogels (huismussen en boerenwaluw)

Hiervoor zijn vervolgstappen nodig in de vorm van vleermuis- en broedvogel onderzoek. Mitigatie gaat zeer waarschijnlijk nodig zijn. Binnen de locatie zijn hier voldoende opties voor.

Voor de boerenwaluw kan meteen een ontheffingaanvraag worden gedaan. Hiervan zijn vier verblijfplaatsen gevonden en deze zullen dan ook moeten worden gemitigeerd.

Tabel 3.2 aangetroffen beschermde soorten in het plangebied. Bescherming van soorten: 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermde soorten

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Jaarrond beschermde broedvogels	Boerenwaluwnesten, boomnest en huismus	3.1	Boerenwaluwnesten, potentieel jaarrond beschermd boomnest en mogelijk huismusnesten in het houten gebouw	Nader onderzoek en mitigatie
Algemene broedvogels	Diverse soorten	3.1	Mogelijk in broedseizoen	Mitigatie
Vleermuizen	Diverse gebouw- en boombewonende soorten	3.5	Mogelijk	Nader onderzoek

4. EFFECTEN

4.1 Inleiding

De beoogde ontwikkeling vindt buiten Natura 2000 en NNN gebied plaats. Op voorhand kan daarom worden geconcludeerd dat het plan niet zal leiden tot areaalverlies of versnippering binnen beschermde gebieden. Hiernaast gaat het om een functie verandering waarbij de locatie minder intensief gebruikt gaat worden. Verstoring door het dagelijks gebruik van het terrein zal hierdoor afnemen.

Verstoring in de aanlegfase zal mogelijk optreden als gevolg van heiwerkzaamheden, verlichting of beweging (optische verstoring). Daarnaast is vermisting en verzuring als gevolg van extra stikstofdepositie door extra verkeeremissies in de aanlegfase niet op voorhand uitgesloten. Deze potentiële effecten worden daarom hieronder nader uitgewerkt.

4.2 Verstoring

4.2.1 Geluid

Algemeen

Vogels zijn in het algemeen gevoelig voor verstoring door geluid. De mate van gevoeligheid hangt onder andere af van het geluidsniveau, de duur van de verstoring, de periode en het tijdstip waarin verstoring plaatsvindt, de locatie en de gevoeligheid van de soort zelf. De verstoringgevoeligheid van vogels hangt verder af van andere factoren, zoals de voedselbeschikbaarheid, de grootte van de groep en de mate van gewenning aan de verstoring. Verstoring door geluid kan ertoe leiden dat vogels onvoldoende mogelijkheid hebben om te foerageren, onvoldoende op hun broedsel en jongen kunnen passen, stressreacties krijgen zoals een verhoogde hartslag en uiteindelijk dat ze uitwijken naar andere leefgebieden.

Aanlegfase

Voor vogels van open landschappen (Veluwemeer) geldt een verstoringsdrempel van 47 dB(A). Voor bosvogels in het Bremerbergbos is deze verstoringsdrempel 42 dB(A) (bron: Reijnen, 1992). In tabel 5.1 is de grote van deze contouren aangegeven voor verschillende bouwwerkzaamheden.

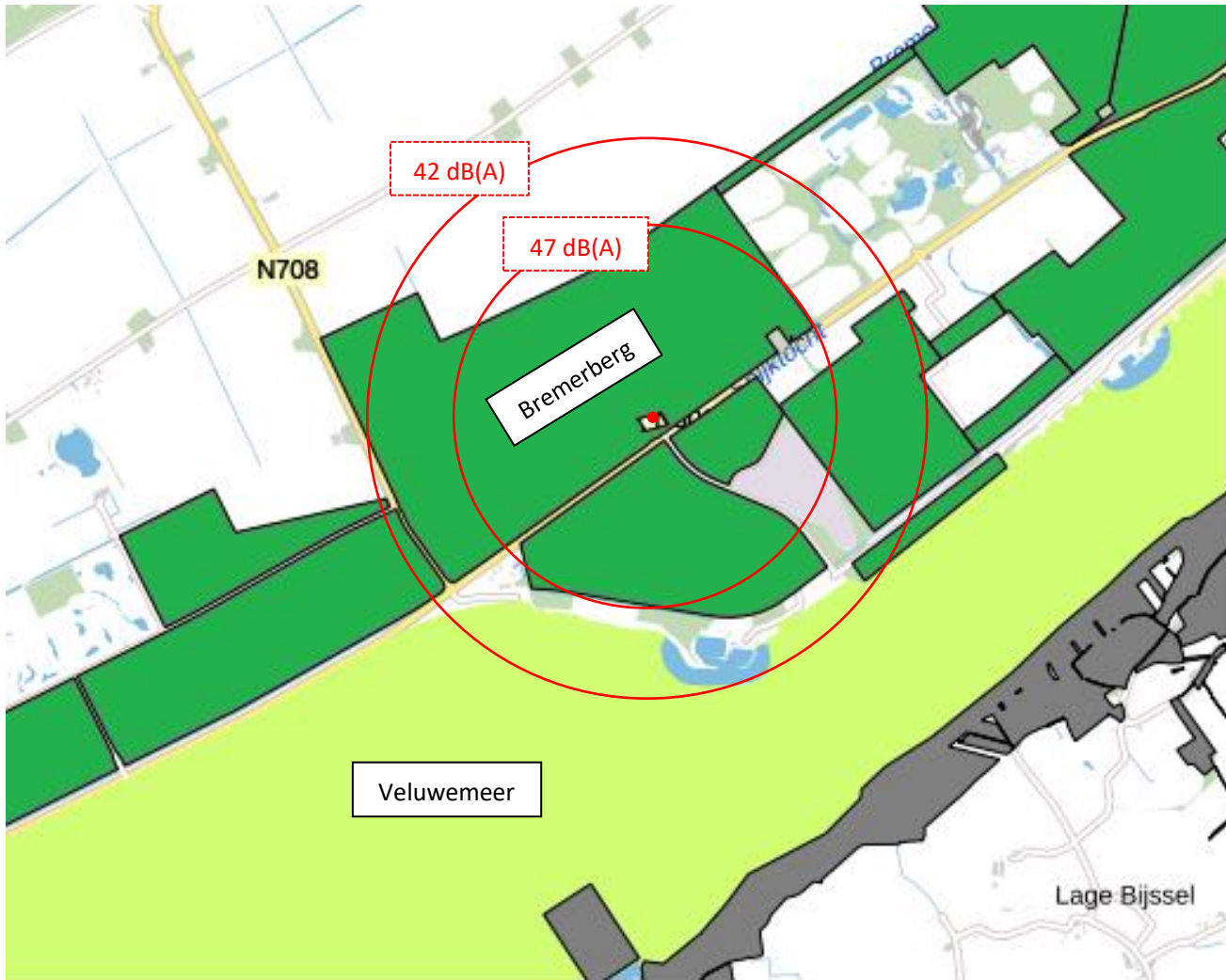
Tabel 4.1 Ligging 42 en 47 dB(A)-contour van verschillende bouwwerkzaamheden

Activiteit	Afstand 42 dB(A)-contour (m)	Afstand 47 dB(A)-contour (m)
Heien betonpalen	1615	1089
Geluidarm aggregaat	122	70
Geluidarme pomp (elektrisch)	84	48
Compressor	221	128
Ontgraven met 1 graafmachine	291	171
12 vrachtwagens. per uur (24 bewegingen)	25	14

(bron: www.AV-consulting.nl)

Maatgevend voor de mate van verstoring is het heien van betonpalen. De maximale 47 dB(A)-contour die hiermee samenhangt is weergegeven in figuur 4.1. Als indicatie van de mogelijke effecten binnen de bouwperiode.

Figuur 4.1 Ligging 42 en 47 dB(A)-verstoringcontourvogels a.g.v. heiwerkzaamheden (rode cirkel)

Uit bovenstaande figuur blijkt dat de 42db(A) contouren deels overlappen met Natura 2000 en de 47db(A) contouren zowel het Natuurnetwerk als het Natura 2000 gebied overlapt. Binnen het Natura 2000 gebied wordt de grens van 47db(A) niet overschreden. Hiermee is verstoring door geluid op de soorten binnen het Natura 2000 gebied uitgesloten. Verstoring binnen het NNN gebied is echter mogelijk.

Uitvoering van de heiwerkzaamheden in de broedperiode kan in theorie leiden tot verstoring van de NNN-doelsoorten. Door de werkzaamheden, met name heien in zijn geheel buiten de broedperiode(15 maart tot 15 juli) te plannen, bij voorkeur in augustus, wordt dit geheel voorkomen.

De enige soort die hier bij hei werkzaamheden in augustus last kan ondervinden is de wespandief. De soort is aanwezig binnen het 42 dB(A)-invloedsgebied van de heiwerkzaamheden zoals weergegeven in figuur 4.2 (bron: www.waarneming.nl).

Figuur 4.2 waargenomen wespendedieven tussen 2010-01-23 en 2021-01-22

In de aanlegfase is verder sprake van een tijdelijke toename van de verkeersintensiteit op de N306 van maximaal 40 mvt/etm op aangrenzend langs het plangebied. Ten opzichte van de huidige verkeersintensiteit van enkele duizenden mvt/etm is dit een toename van enkele procenten. Uit de praktijk van vele akoestische berekeningen blijkt dat een verkeerstoename tot 25% niet leidt tot een toename van 1,5 dB of hoger, onafhankelijk van de hoogte van de verkeersintensiteit (bron: Rho Adviseurs). Een toename kleiner dan 1,5 dB is niet hoorbaar voor het menselijk oor en evenmin voor het gehoor van vogels dat aanzienlijk slechter is dan dat van mensen (bron: Alterra-rapport 1482). De verkeerstoename te midden van de NNN op de N306 leidt dus tot een geluidstoename van (veel) minder dan 1 dB(A) en is derhalve verwaarloosbaar (onhoorbaar) klein.

4.2.2 Licht

Aangezien de bouwperiode onzeker is, is voor beiden periode beschreven hoe verstoring door licht kan worden vermeden.

Zomerbouw

Bij het gebruik van kunstlicht in de vorm van bouwlampen is verstoring van lichtgevoelige vleermuizen (waaronder de kwalificerende soort meervleermuis) mogelijk. Door de bouw in de zomer uit te voeren is het mogelijk om werkzaamheden volledig in daglicht uit te voeren, hiermee kunnen effecten op deze soortgroep geheel kan worden uitgesloten. Lichtvervuiling door kunstlicht is in het Natura 2000 gebied uitgesloten door de blokkerende werking van het NNN bosgebied.

Winterbouw

In de winterperiode kan het effect van verlichting op vleermuizen worden voorkomen door alleen verlichting toe te passen daar waar dit nodig is, verlichting te gebruiken met een strakke afsnijding hiermee strooilicht voorkomende en verlichting met een minimale lichtsterkte en minimale hoeveelheid licht in het blauwlichtspectrum gebruiken (rode of amber verlichting). Dit speelt voornamelijk in de periode tussen september tot begin november met relatief warm weer, maar ook een vroege zonsondergang. In deze periode zijn vleermuizen nog actief en is er mogelijk verstoring van het gedrag. Na november

zijn de meeste soorten in de winterverblijfplaatsen, waardoor ze minder gevoelig zijn voor lichtverstoring (er vanuit gaande dat er geen winterverblijfplaatsen aanwezig zijn op de locatie).

Gebruiksfase

Binnen het nieuwe bestemmingsplan is geen permanente buitenverlichting (straatlantaarns) toegestaan, hierdoor is ook verstoring in de gebruiksfase uitgesloten. Deze is op het moment ook niet aanwezig. Zeer tijdelijke verstoring buiten de kwetsbare periode van vleermuizen zal een verblijfplaats niet ongeschikt maken. Het aanwezig zijn van een kampvuur, een enkele overnachting of het vervoeren van festivalmateriaal in de avond of nacht zal bij een goede planning en de juiste maatregelen geen verstoring vormen voor vleermuizen in het gebied.

4.3 Vermesting en verzuring

Met behulp van de nieuwe release van het rekenprogramma AERIUS-calculator (release 15 oktober 2020) is gekeken naar de depositie op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (automatische berekening). Vanuit de AERIUS-calculator is vervolgens een PDF-bestand met resultaten gegenereerd. In figuur 1 is het plangebied met de daaromheen liggende Natura 2000-gebieden weergegeven. Het plangebied ligt in de nabijheid van Natura 2000-gebied Veluwerandmeren.

4.3.1 Exploitatiefase

Voor het project wordt uitgegaan van een gasloos bedrijfsgebouw. Er is derhalve geen emissie vanwege het verstoken van aardgas binnen het gebouw.

Op basis van een bedrijfsgebouw van 400 m² bedraagt het aantal verkeersbewegingen ten hoogste 40 per etmaal (lichte motorvoertuigen). Het aantal verkeersbewegingen van zware en middelzware voertuigen bedraagt 10% van het aantal lichte verkeersbewegingen. Dit komt neer op 4 verkeersbewegingen van zware en middelzware voertuigen per etmaal. Dit is berekend op basis van CROW-kentallen (publicatie 317), zie tabel 1. Voor wat betreft de lengte van de rijroute is uitgegaan van een route vanaf het plangebied naar de aansluiting met de Bremerbergweg (N708).

Tabel 1: Verkeersgeneratie exploitatiefase

Type	Aantal m ² bvo	Kencijfer CROW per m ² bvo	Verkeersgeneratie per etmaal
Bedrijf/arbeidsintensief/bezoekersextensief	400	0.1	40

4.3.2 Sloop- en aanlegfase

Om te verkennen welke effecten kunnen optreden tijdens de sloop- en aanlegfase is een berekening uitgevoerd.

Voor het dieselgebruik is uitgegaan van ervaringsgegevens elders. Het aantal verkeersbewegingen in de sloopen aanlegfase bedraagt nooit meer dan het aantal in de exploitatiefase, maar is wel afzonderlijk opgenomen in de berekening.

De volgende uitgangspunten voor de aanlegfase zijn gehanteerd:

1. Voor de sloop- en aanlegfase wordt uitgegaan van 80 verkeersbewegingen (zware motorvoertuigen) per jaar voor de aan- en afvoer van materiaal en machines. Voor het vervoer van personeel zijn er 4 verkeersbewegingen per etmaal.
2. Voor de sloop van het huidige bedrijfsgebouw en de loods wordt gedurende drie 8-urige werkdagen (24 uur) materieel ingezet met een verbruik van 20L per uur (Stage IV, 130-300). Dit komt neer op 480L voor de sloop van het bedrijfsgebouw en de loods. Het materieel draait gedurende de sloopfase 8 uur stationair.

3. Het aantal uren dat het materieel stationair draait gedurende de aanlegfase bedraagt 30% van de gehele inzetduur van het dieselmaterieel en is per machine gespecificeerd in tabel 2.

Tabel 2: uitgangspunten berekening diesilverbruik aanlegfase

Machine	Type	Ver- mogen in kW	Uren	Stationaire draaiuren	Diesilverbruik per uur in Liters	Diesilverbruik totaal in Liters
Heimachine	STAGE klasse IV bouwjaar 2014, 130-300 kW	225	13	4	10	130
Rupskraan compact	STAGE klasse IV bouwjaar 2015, 75-130 kW	129	17	5	14	238
Betonpomp	STAGE klasse IV bouwjaar 2014, 130-300 kW	265	4	-	17,5	70
Kraan	STAGE klasse IV bouwjaar 2014, 300-560 kW	330	26	8	12	312
Grote hoogwerker	Stage klasse IV bouwjaar 2015 56-75 kW	55	60	18	10	600
Kleine graafmachine	Stage IIIA, Bouwjaar 2007 18-37kW, Cat K	30	9	3	4,3	39
Totaal						1.259

Omdat de machines verspreid over het bouwterrein worden ingezet is de emissie ingevoerd als vlakbron in het plangebied.

4.3.3 Resultaat en conclusie

In het bijgevoegde PDF-bestand is de ligging van de bronnen en het resultaat weergegeven. Uit de berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie nergens hoger is dan afgerond 0,00 mol/ha/jaar en er derhalve geen relevant effect is. Negatieve effecten in de vorm van vermesting en verzuring zijn derhalve niet aan de orde. De sloop, aanleg- en exploitatiefase zijn in dezelfde berekening meegenomen. De sloop, aanleg- en exploitatiefase zullen elk nog in hetzelfde jaar plaatsvinden.

4.4 Cumulatie

Omdat de aanlegwerkzaamheden in de nazomer of winter plaatsvinden en de meest relevante activiteit qua verstoring niet reikt tot aan het Natura 2000-gebied (heien), is de verstoring van vogels op het Veluwemeer uit te sluiten. Derhalve hoeft ook geen cumulatietoets te worden uitgevoerd.

5. CONCLUSIES

De bouw van het beoogde werkkantoor is getoetst aan de Wet natuurbescherming en het NNN-beleid van de provincie Flevoland.

Effecten als gevolg van areaalverlies, verdroging, vermesting, verzuring, versnippering zijn afwezig vanwege de kleine ingreep in relatie tot de afstand tot Natura 2000 gebied.

Doordat de heiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (bij voorkeur na augustus, in elk geval buiten de perioden 15 maart tot 15 juli) plaatsvinden, zullen er geen vogels in de verstoringgevoelige broedperiode zitten. Vanwege het ontbreken van effecten op Natura 2000 behoeft dan ook geen cumulatietoets te worden uitgevoerd. Ook binnen het NNN gebied wordt door het broedseizoen te ontwijken het effect van geluid als niet significant beschouwt.

Uit een uitgevoerde quickscan op basis van een verkennend veldonderzoek is vast komen te staan dat het plangebied ruimte biedt voor vaste rust-, verblijfs- of voortplantingsplaatsen dan wel primaire foerageergebieden van zwaar beschermde soorten. In het houten gebouw op de locatie zijn verblijfplaatsen van vleermuizen mogelijk. In hetzelfde gebouw zijn er mogelijkheden van vaste verblijfplaatsen van de huismus en zijn vier nesten van de boerenwaluw aangetroffen. Voor vleermuizen en huismus is een vervolgonderzoek nodig, echter is er pas een effect op de soort als het gebouw wordt aangetast. Voor de boerenwaluw is geen vervolgonderzoek nodig hiervoor kan een mitigatieplan worden opgesteld, om vervolgens een ontheffing aan te vragen.

Voor de mogelijk aanwezige licht beschermde soorten geldt een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Het voornemen levert derhalve geen strijdigheid op met betrekking tot beschermde soorten.

Een ontheffing of vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is niet benodigd voor de wijziging in het bestemmingplan. Ook voor de sloop van de aanwezige loods is geen vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Voor de realisatie van de geplande bebouwing is een ontheffing voor boerenwaluw nodig, en afhankelijk van de gegevens uit het vervolgonderzoek een ontheffing voor vleermuizen en/of huismussen. `

Vervolgstappen

- Voor de wijziging in het bestemmingsplan is geen vergunning of ontheffing in het kader van Wet natuurbescherming nodig.
- Voor de sloop van de opslagloods is geen vergunning of ontheffing in het kader van Wet natuurbescherming nodig.
- Er is een vervolg onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vleermuizen en huismussen in het huidige houten gebouw op de locatie.
- Mitigatie voor de aanwezige boerenwaluw nesten is vereist.
- Nieuwbouw buiten het broedseizoen om wordt sterk aangeraden.

Bijlage 1 Bronnen

- Alterra, Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000' Alterra-rapport 2397;
- Greve, M.S.E en H. Miedema (2011): "Wezenlijke kenmerken en waarden EHS Gemeente Dronten" A&W rapport 1359
- Krijgsveld, K.L., R.R. Smits & J. van der Winden (2008): 'Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie'. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Provincie Flevoland (2016): "Verordening van Provinciale Staten van de provincie Flevoland houdende regels voor de uitvoering van de wet natuurbescherming Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016"
- Rijkswaterstaat (2016): 'Natura 2000 ontwerpbeheerplan IJsselmeergebied 2016 – 2021 Veluwerandmeren'
- www.calculator.aerius.nl/calculator/
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator
- www.waarneming.nl

Bijlage 2

Quicksan Adviesbureau JM ecologie

